

[Undervisningsministeren.]

der fandt sted, hvordan jeg ved forhandling med det sagkyndige udvalg fik bragt enighed til veje.

Der blev under de samme forhandlinger i forsommeren her i tinget fremført kritik imod, at udvalget til støtte for dansk sprog og kultur i udlandet ikke i tilstrækkelig grad rummede repræsentanter, der havde sæde i rigsdagen, men overvejende bestod af tidligere medlemmer; på den anden side må det vist fra alle sider indrømmes, at disse medlemmer af udvalget er mænd af livslang erfaring, og som er særlig kyndige i grænsearbejdet. Jeg har derfor taget anledning af den kritik, der blev fremsat, til at lade udvalget udvide, idet jeg naturligvis anser det for et overordentligt gode, at rigsdagen har direkte føling med disse bevillinger.

Det, jeg her har sagt, kunne måske være tilstrækkeligt svar til det ærede medlem hr. Knud Kristensen, men jeg vil gerne benytte lejligheden til at trække visse retningslinier op for det kulturelle arbejde syd for grænsen, forsåvidt angår skolen. Da der herom i rigsdagen hersker delte meninger, er det bedre, at jeg udtaler mig så tydeligt, at der ikke skal herske uvished om, hvad der er regeringens opfattelse på dette område.

For skolevæsenets vedkommende er det bestående grundlag det, at den danske stat yder støtte til driften af de danske private folkeskoler i Flensborg- og Sydtønder-amter og desuden til Duborgskolen i Flensborg, der er en realskole. Der er hidtil ikke blevet ydet statsstøtte til de danske skoler i Slesvig-, Ejdersted- og Husum-amter eller til den eneste danske skole i Eckernförde amt, nemlig skolen i Karby på Svans, der iøvrigt er en filial af skolen i Kappel. Disse skoler opretholdes alle ved hjælp fra grænseforeningen. Staten har ud over den nævnte hjælp til skolerne i Flensborg- og Sydtønder-amter på forskellig måde understøttet sydslesvigske skolebørns ferierejser til Danmark, uanset fra hvilken dansk skole børnene kom.

Fra mange sider, der står den dansksindede bevægelse i Sydslesvig nær, er der nu rejst krav om statsstøtte til områder ud over, hvad det sagkyndige udvalg har kunnet anbefale. Jeg skal her se bort fra det problem, der melder sig ved den eventuelle omdannelse af de kommunale skoler i Flensborg og Slesvig til private skoler, og skal kun omtale to krav, der allerede fra visse sider er stillet. Det ene: udvidelse af det område, hvortil der ydes direkte statsstøtte, således at alle danske privatskoler til en linie Slien-Dannevirke-Ejderen kan opretholdes af staten.

Det andet: oprettelse af et gymnasium i Flensborg og eventuelt realskoler i andre sydslesvigske byer. Her kan jeg henvise til, hvad medlemmerne sandsynligvis erindrere, at det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft tog spørgsmålet om et dansk gymnasium op i sin ordførertale forleden — det findes spalte 531.

Heroverfor må jeg for det første udtale som regeringens opfattelse, at vi finder det principielt urigtigt at udvide selve området for den danske stats direkte tilskud til skolerne. Dette område, der har været afstukket lige siden 1920, har det sagkyndige udvalg stadig fastholdt, og det er også regeringens opfattelse, at den støtte, der ønskes ydet derudover, ligesom hidtil bør klares af private organisationer.

Dernæst vil jeg også på regeringens vegne udtale, at vi ikke finder det betimeligt, at den danske stat støtter oprettelsen og driften af et gymnasium i Flensborg eller af realskoler udover Duborgskolen, der jo længe har været støttet som realskole. Som støtte for denne opfattelse vil jeg for det første fremføre, at det for selve den kulturkamp, der foregår i grænseområdet, nærmest vil være et tab, hvis man drager den akademiske del af den dansksindede ungdom i Sydslesvig over til uddannelse og en fremtid her i landet. Kun for dem, der regner med grænseflytning indenfor kort tid, er fordelene ved denne uddannelse umiddelbart indlysende. For den virkelige grænsekulturkamp stiller det sig modsat. Hertil kan jeg føje de overvejelser på længere sigt vedrørende vort eget tyske mindretal i Nordslesvig, som nødvendigvis må melde sig, når krav rejses om et dansk statsstøttet gymnasium i Sydslesvig.

Herom har jeg fundet en redaktionel udtalelse i „Berlingske Aftenavis“ for den 14. oktober, som jeg med den højtærede formands tilladelse gerne vil citere. Der skrives her:

„Den danske stat har i Nordslesvig ophævet samtlige offentlige tyske skoler, herunder det tyske gymnasium i Aabenraa, hvis oprettelse i sin tid skyldtes en politisk handel mellem socialdemokraterne og hjemmetyskerne. Der er ikke ringeste udsigt til, at det påny vil kunne træde i virksomhed. Den danske regering og rigsdag har i Nordslesvig henvist det tysksindede mindretal til gennem oprettelse af privatskoler selv at varetage sine skoleinteresser på lige fod med alle andre danske statsborgere. Denne handlemåde, som støttes af nordslesvigernes langt overvejende flertal — og som også har fundet